

A group of four people (three men and one woman) are posed in formal attire against a dark background. In the background, a large, stylized graphic of a piano keyboard is visible. The woman is wearing a black, fringed, one-shoulder dress and high heels. The men are wearing suits, with one in a white blazer and the others in black. The text 'Filmimuusika gala' is overlaid in white, with a white horizontal line below it that has a small downward-pointing arrowhead in the center.

Filmimuusika gala

VANEMUINE

teatri peatoetaja

154. hooaeg

Filmimuusika gala

Solistid Saara Pius, Koit Toome, Rasmus Kull, Simo Breede,
Anna Šulitšenko (oboe), Siiri Koodres, Oliver Timmusk, Risto Orav
Taustalauljad Siiri Koodres, Katrin Kapinus, Oliver Timmusk, Risto Orav

Tantsijad Selma Strandberg, Sarah Ross,
Matthew James Jordan, Josef Jagger

Dirigent Martin Sildos

Vanemuise sümfooniaorkester

Bänd Riho Lilje (kitarr), Alari Piispea (basskitarr),
Andrus Rannaääre (klahvpillid), Tiit Kevad (trummid)

Konferansjee Rasmus Kull

Kontsertmeister Ele Sonn

Koreograaf Matthew James Jordan

Stilist Maarja Meeru

Valguskunstnik Andres Sarv

Videokunstnik Juho Porila

Helirežissöör Toomas Paidra

Produtsent Eleri Helimets

Inspitsient Ülle Tinn

- 12. JAANUARIL 2024 KELL 19 TARTUS VANEMUISE SUURES MAJAS
- 13. JAANUARIL 2024 KELL 19 TARTUS VANEMUISE SUURES MAJAS
- 18. JAANUARIL 2024 KELL 19 PÕLVA KULTUURI- JA HUVIKESKUSES
- 27. JAANUARIL 2024 KELL 17 PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJAS
- 28. JAANUARIL 2024 KELL 17 VILJANDIS UGALA TEATRIS

Richard Strauss / Jim Peterik, Frankie Sullivan, seade Martin Sildos

„**Also sprach Zarathustra**“ / „**Eye of the Tiger**“ filmidest „2001: Kosmoseodüsseia“ (1968) ja „Rocky III“ (1982)

Koit Toome, Oliver Timmusk, Rasmus Kull

Sheryl Crow, Mitchell Froom, seade Andrus Rannaääre

„**Tomorrow Never Dies**“ filmist „007: Igavene homne“ (1997)

Saara Pius

Margo Kõlar

Süit nr 3 filmist „Nimed marmortahvlil“ (2002)

Vanemuise sümfooniaorkester

Mitch Leigh, Joe Darion, seade Peeter Saul

„**Don Quijote La Manchast**“ filmist „Mees La Manchast“ (1972)

Simo Breede, Rasmus Kull

Ivar Põllu, seade Andrus Rannaääre

„**Leekiv armastus**“ filmist „Vanad ja kobedad saavad jalad alla“ (2003)

Saara Pius, Koit Toome

Roger Edens, Betty Comden, Adolph Green, seade Andrus Rannaääre

„**Moses Supposes**“ filmist „Lauldes vihmas“ (1952)

Rasmus Kull, Matthew James Jordan, Simo Breede

Hans Zimmer, seade John Wasson

Süit filmist „Gladiaator“ (2000)

Vanemuise sümfooniaorkester

Claude-Michel Schönberg, Herbert Kretzmer

„**Tähed**“ filmist „Hüljatud“ (2012)

Simo Breede

Ennio Morricone, seade Robert Longfield

„**Gabrieli oboe**“ filmist „Missioon“ (1986)

Anna Šulitšenko, Vanemuise sümfooniaorkester

David Baerwald, seade Andrus Rannaääre
„Come What May“ filmist „Moulin Rouge!“ (2001)
Saara Pius, Rasmus Kull

Alan Menken, David Zippel, seade Andrus Rannaääre
„Go the Distance“ filmist „Herakles“ (1997)
Koit Toome

Tauno Aints, Priit Strandberg
„Ilseni kass ja klatšikoer Muri“ muusikalist „Sipsik“ (2023)
**Saara Pius, Rasmus Kull, Simo Breede, Siiri Koodres,
Katrin Kapinus, Oliver Timmusk, Risto Orav**

VAHEAEG

Veljo Tormis, seade Jüri-Ruut Kangur
Muusika filmist „Kevade“ (1969)
Vanemuise sümfooniaorkester

Alan Menken, Tim Rice, seade Martin Sildos
„A Whole New World“ filmist „Aladdin“ (1992)
Saara Pius, Koit Toome

Danny Elfman
Batmani teema filmist „Batman“ (1989)
Vanemuise sümfooniaorkester

Gennadi Podelski, Heldur Karmo
„Mõtisklus“ filmist „Vallatud kurvid“ (1959)
Simo Breede

Benj Pasek, Justin Paul, seade Andrus Rannaääre
„Never Enough“ filmist „Maailma suurim showmees“ (2017)
Siiri Koodres

Andrew Lloyd Webber, Tim Rice
„Gethsemane (I Only Want to Say)“ filmist „Jeesus Kristus superstar“ (1973)
Oliver Timmusk

Sting, Mariano Mores, Baz Luhrmann, Craig Pearce, David Baerwald, seade Andrus Rannaääre
„El Tango de Roxanne“ filmist „Moulin Rouge!“ (2001)
**Koit Toome, Rasmus Kull, Saara Pius,
Selma Strandberg, Sarah Ross, Matthew James Jordan, Josef Jagger,
Siiri Koodres, Katrin Kapinus, Oliver Timmusk, Risto Orav**

Klaus Badelt, seade Ted Ricketts
Süit filmist „Kariibi mere piraadid: Musta pärlil needus“ (2003)
Vanemuise sümfooniaorkester

Franke Previte, Donald Markowitz, John DeNicola, seade Andrus Rannaääre
„The Time of My Life“ filmist „Räpane tants“ (1987)
**Saara Pius, Simo Breede,
Siiri Koodres, Katrin Kapinus, Oliver Timmusk, Risto Orav**

Cory Lerios, John D'Andrea, Joe Henry, Jimi Jamison, seade Martin Sildos
„I'm Always Here“ filmist „Rannavalve“ (2017)
**Koit Toome,
Siiri Koodres, Katrin Kapinus, Oliver Timmusk, Risto Orav**

Jacques Morali, Victor Willis, seade Andrus Rannaääre
„Y.M.C.A.“
**Koit Toome, Rasmus Kull, Simo Breede, Oliver Timmusk, Risto Orav,
Selma Strandberg, Sarah Ross, Matthew James Jordan, Josef Jagger**

Mikk Targo, Kaari Sillamaa
„On küll hilja“
**Saara Pius, Koit Toome, Rasmus Kull, Simo Breede, Siiri Koodres,
Katrin Kapinus, Oliver Timmusk, Risto Orav**

Huvitavaid fakte filmidest, mis kontserdil esitatud muusikale tuntust on toonud

Eesti filme:

„Vallatud kurvid“ (1959, rež. Juli Kun, Kaljo Kiisk)

Filmi „Vallatud kurvid“ aluseks on Dagmar Normeti ja Ilmar Sikemäe 1946. aasta muusikaliibreto „Hermese kannul“, mis tsensuuri tõttu lavale ei jõudnud. Kümme aastat hiljem kirjutas Normet koos Sándor Sterniga libreto põhjal filmistsenaariumi. Tallinnfilmi kunstinõukogu lükkas selle esialgu tagasi, kuid Moskvast saadi filmi tegemiseks siiski luba.

1950ndatel oli motosport Eestis populaarsemaid spordialasid, see oli kindlasti üks filmi menu põhjuseid. „Vallatute kurvide“ võtted toimusid võidusõitjate osalusel ning mitmed stseenid filmiti võistluste ajal.

„Kevade“ (1969, rež. Arvo Kruusement)

„Kevade“ filmistsenaariumi autorid Voldemar Panso ja Kaljo Kiisk on mõlemad „Kevadet“ teatris lavastanud, Kaljo Kiisk on ka Tootsi rollis üles astunud.

Režissöör Arvo Kruusement kirjutas Panso ja Kiisa stsenaariumi jõuliselt ümber ning erinevalt senistest „Kevade“ teatrilavastustest tõstis keskseks tegelaseks Arno Tali, kes näis talle olevat kõige lähemal Oskar Lutsu lüürilisele hingelaadile.

Ehkki Imeliku osatäitja Rein Aedma võttis kandlemängutunde ja õppis selgeks neli lugu, otsustati, et muusika mängib sisse hoopis filmi kandlemängukonsultant Els Roode. Roode musitseerib ka stseenis, kus näidatakse suures plaanis kannelt mängiva Imeliku käsi.

„Nimed marmortahvilil“ (2002, rež. Elmo Nüganen)

Filmi sisevõtted toimusid põhiliselt Tallinnas: koolistseenid filmiti Koplis asuvas Mereakadeemias, Henn Ahase ürikorterina kasutati üht Vilmsi tänava vana puumaja. Henu põgenemist miilitsa eest filmiti Tartus Supilinnas. Raudteejaama stseenide sisevõtted toimusid Haapsalu jaamahoones, välivõtted aga Tartu jaama ees. Lahingustseenid võeti üles Sangastes ja selle ümbruses. Sangaste loss oli võtete ajal ühtlasi filmigrupi elukoht.

Filmi trupis oli ligi 1000 inimest, kelle seas olid ka Eesti Kaitseväge ja Kaitseliidu liikmed. Neile lisandusid massistseenides osalevad vabatahtlikud. Sellegipoolest loodi järeletootmises massistseenidesse sõduristatiste ka digitaalselt juurde.

„Vanad ja kobedad saavad jalad alla“ (2003, rež. Rando Pettai)

Režissöör Rando Pettai peab seda filmi tehniliselt vesterniks, kuna tegu on maaelust rääkiva komöödiaga.

Tuntuim filmis „Vanad ja kobedad saavad jalad alla“ kõlav laul „Leegitsev armastus“ sündis kõigest ühe nädalaga. Genialistide muusikat kuuldes tundus Pettaile, et just see bänd suudab oma muusikaga stseenile sobivat emotsiooni edasi anda ning ta palus neil filmi jaoks uue loo kirjutada.

„Vanad ja kobedad saavad jalad alla“ oli 2003. aasta vaadatuim film Eestis. Filmi produtsendid müüsid levitamisiõigused USA-sse, kus film jõudis mitme festivali publikuni ning pälvis ka positiivse arvustuse ajakirjas Variety.

Välismaa filme:

„Lauldes vihmas“ (*Singin' in the Rain*, 1952, rež. Gene Kelly, Stanley Donen)

Filmis „Lauldes vihmas“ kuulnud arvukate laulude seas on vaid kaks, mis kirjutati spetsiaalselt filmi jaoks: „Make 'Em Laugh“ ja „Moses Supposes“. Teised filmis kõlanud laulud pärinevad 1920. ja 1930. aastatest, enamikku neist oli varem kasutatud toonase Hollywoodi edukaima produktsioonifirma, Metro-Goldwyn-Mayer Studios muusikalides.

Filmile pealkirja andnud laul „Singin' in the Rain“ kõlas sel puhul filmimaailmas juba seitsmendat korda. Esmakordselt esitati seda filmis „The Hollywood Revue of 1929“ (1929).

1983. aastal jõudis Londonis publiku ette esimene filmil „Lauldes vihmas“ põhinev lavastus, lavastajaks ja peaosatäitjaks Tommy Steele.

„2001: Kosmoseodüsseia“ (*2001: A Space Odyssey*, 1968, rež. Stanley Kubrick)

Režissöör Stanley Kubrick sai idee filmiks, kui luges teadusuurimust elu võimalikkuse kohta kosmoses. Tal tekkis sügav huvi Briti ulmekirjaniku Arthur C. Clarke loomingu vastu,

kes pakkus koostöö alusmaterjaliks oma 1951. aasta lühijutu „Sentinel of Eternity“ („Igaviku valvur“). Kubrick ja Clarke alustasid tööd „2001: Kosmoseodüsseiaga“ 1964. aastal, plaanides kirjutada nii filmistsenaariumi kui romaani.

„2001: Kosmoseodüsseia“ oli veel kinodes, kui USA kosmoselaev Apollo 11 Kuu peal maandus ning astronaut Neil Armstrong seal oma kuulsusrikkad sammud astus. Klippe filmist oli varem kasutatud Belgia, Mehhiko, Itaalia ja Suurbritannia tele-eerites Apollo 9 ja Apollo 10 missioonide kajastamisel, kuid Apollo 11 Kuule jõudmine oli esimene kord, mil filmi tootjad lubasid klippe ka USA televisioonis kasutada.

„Jeesus Kristus superstar“ (*Jesus Christ Superstar*, 1973, rež. Norman Jewison)

Andrew Lloyd Webberi ja Tim Rice'i „Jeesus Kristus superstar“ ilmus esmalt 1970. aastal kaheosalise kontsept-albumina. 1971. aastal jõudis Broadwayl lavale albumil põhinev muusikal, samanimeline film esilinastus 1973. aastal.

Filmivõtted toimusid täies mahus Iisraelis, artistidel ja võttegrupil tuli taluda kuni 48-kraadist kuumust. Juba enne võtete algust protestisid Iisraeli parlamenti kuuluvad ortodokssed juudid selle vastu, et juudi riigis kristlikku filmi tehakse.

Film pälvis ka mitmete kristlike rühmituste hukkamõistu, probleemseks peeti Kristuse kujutamist ebatäiusliku inimesena, samuti filmi mõistvat hoiakut Juudase suhtes. Filmi esilinastusel Roomas avaldasid meelt Rooma katoliiklased, teadmata, et paavst oli filmile andnud ametliku heakskiidu.

„Mees La Manchast“ (*Man of La Mancha*, 1972, rež. Arthur Hiller)

Film põhineb Dale Wassermanni, Mitch Leigh' ja Joe Darioni 1965. aasta muusikalil Miguel de Cervantese eluloo ja loomingu ainetel. Muusikali aluseks olid Cervantese romaan „Don Quijote“ ning Dale Wassermanni 1959. aasta mitte-muusikaline telerežissuurus „Mina, Don Quijote“, mis lõimis romaani stseene pool-ilukirjanduslike seikadega Cervantese elust.

Aldonza/Dulcinea filmis „Mees La Manchast“ oli Sophia Loreni esimene muusikaline roll. Ühtlasi oli see Lorenile üle pika aja esimene film, mida ei tootnud tema abikaasa Carlo Ponti.

Ehkki filmi sündmused leiavad aset Andalusias, toimusid võtted Itaalias. Sisevõtted tehti Roomas, Dino De Laurentiisi filmistuudios, välistseenid võeti üles etruski varemete taustal, Roomast umbes 120 km põhja pool asuva Tarquinia küla lähistel.

„Hüljatud“ (*Les Misérables*, 2012, rež. Tom Hooper)

Victor Hugo romaani „Hüljatud“ on loodud hulgaliselt kirjandus-, teatri- ja filmiadaptatsioone. Alain Boublili ja Claude-Michel Schönbergi 1980. aasta muusikalile eelnes ja järgnes mitmeid filmiversioone, kuid režissöör Tom Hooperi 2012. aasta lineteos on seni ainus muusikalifilm.

Tegu on muusikaliga, kus kõnes esitatud dialoog praktiliselt puudub. Pea kõik „Hüljatute“ laulud lindistati filmivõtetele *live*'is – näitlejad kandsid selleks pisikesi kõrvaklappe, kust kostis lava taga mängitav klaverisaade. 70-liikmelise orkestriga lindistatud instrumentaal-muusika lisati lauludele järeltootmises.

„Hüljatud“ pälvis kolm Oscarit: Anne Hathaway sai parima naiskõrvalosa preemia, lisaks tunnustati filmi helimontaaži ning grimmi ja soenguid. Film võitis ka kolm Kuldgloobuse auhinda: parim film komöödia- või muusikalizhanris, parim komöödia- või muusikalifilmi näitleja (Hugh Jackman) ning parim naisnäitleja kõrvalosas (Anne Hathaway).

„Rocky III“ (1982, rež. Sylvester Stallone)

Filmi „Rocky III“ võtete ajaks paigaldati Philadelphia Kunstimuseumi trepi otsa 2,7-meetri kõrgune ning üle 680 kg kaaluv pronksskulptuur nimateglasest. Sylvester Stallone püüdis skulptuuri võtete lõppedes muuseumile annetada, kuid muuseum ei võtnud seda vastu, väites, et filmirekvisiit ei ole kunstiteos. Kuju toodi „Rocky V“ filmimise ajaks tagasi muuseumi ette, hiljem hoiti seda laos, viimaks paigaldati skulptuur muuseumi trepi jalamil asuvasse parki.

Filmi viimase võitlusseeni, üheksa ja poole minutise poksimatši koreograafia hõlmas stsenaariumist 14 lehekülge ning sisaldas 130 lööki.

„Missioon“ (*The Mission*, 1986, rež. Roland Joffé)

Film käsitleb Hispaania ja Portugali koloniaaltegevust Lõuna-Ameerikas ning valmis Kolumbia Choco provintsi ja Argentiina Iguazu piirkonna indiaani kogukondade heaskiidul. Filmis kujutatud ajaloolised sündmused leidsid aset Argentiina, Paraguay ja Brasiilia piirimaal 1750. aastal.

„Missioon“ esilinastus neli aastat pärast selle allikmaterjali, Isa C. J. McNaspy raamatu „The Lost Cities of Paraguay“ („Paraguay kadunud linnad“) ilmumist. McNaspy oli ühtlasi filmi ajalookonsultant.

Ennio Morricone ise peab filmile „Missioon“ kirjutatud muusikat üheks oma paremaks tööks filmimuusika vallas. Helilooja oli pettunud, kui kaotas 1987. aasta parima filmimuusika Oscari filmile „Kesköö paiku“, mille puhul polnud tegemist täies mahus algupärase muusikaga.

„Räpane tants“ (*Dirty Dancing*, 1987, rež. Emile Ardolino)

Filmi peategelased Baby ja Johnny Castle kannavad endas mõjutusi filmi stsenaaristi Eleanor Bergsteini eluloost. Sarnaselt naispeategelasele kutsuti ka Bergsteini hüüdnimega Baby ning ta pärines liberaalsest juudi perekonnast, kes samuti 1960. aastail Catskillsi kuurortis suvitasid. Sarnaselt Johnny Castle'ile õppis Bergstein pidudel tantsima ning sai hiljem tantsuõpetajaks.

Ekki võtted kestsid vaid kuus nädalat, tuli sel perioodil ette äärmuslikke ilmastikuolusid: väljas valitsev kuumus tõusis sisetingimustes kaamerate ja valgustuse kaasmõjul ligi 49 kraadini. Ühel võttepäeval viis see juba esimese 25 minutiga kümne inimese minestamiseni. Peagi ilm jahenes ning selleks ajaks, mil peategelaste järves suplemise stseeni filmiti, oli temperatuur langenud 4 kraadini.

„Batman“ (1989, rež. Tim Burton)

Filmi kunstnik Anton Furst kombineeris Gothami linna ehitamisel erinevate ajastute stiile alates 1930ndatest kuni filmi kaasajani ning kujundas Gothami kiriku Hispaania arhitekti Antoni Gaudí eeskujul.

Mustkunstnik David Copperfield kaebas ühe kollektsionääri ja oksjonikorraldajad kohusse, nõudes neilt miljonit dollarit, kui sai teada, et tema oksjonilt 190 tuhande dollariga ostetud Batmobile'i on kasutatud vaid reklaami eesmärkidel ning seda sõiduki eksemplari filmilinal kordagi ei nähta.

Kunstiarmastajast näitleja Jack Nicholson on hiljem tunnistanud, et ainsana tekitas talle filmis kõhedust stseen, kus tema tegelaskuju Jokker hävitas hindamatuid kunstiteoseid. Sel põhjusel ei lase Jokker oma kaaslasel hävitada Francis Baconi maali „Figure with Meat“ („Figuur lihaga“).

„Aladdin“ (1992, rež. John Musker, Ron Clements)

Et veenda Robin Williamsit Džinni rolli vastu võtma, animeeriti Džinni tegelaskuju esitama mitme minuti jagu Williamsi püstijalakomöödia sketše.

Jafari tegelaskujule hääle andnud Jonathan Freeman mängis sama rolli ka Broadway muusikalis, jätkates sellega kuni 2022 jaanuarini. Selleks hetkeks oli ta ainus näitleja, kes ühe Disney loo filmiversioonis ja Broadway lavastuses üht ja sama rolli mängis.

Ehkki „Aladdini“ lugu on inspireeritud lühijutust kogumikus „Tuhat ja üks ööd“, kaldub filmi sündmustik mitmel hetkel algmaterjalist kõrvale: Jafar ihaldab Jasmine'i ja lavastab Aladdini kuriteos süüdi; Aladdin kohtub vangiga, kes räägib talle peidetud aardest ja aitab tal vanglast põgeneda; samuti kasutab Aladdin võlulampi, et esineda printsina ning Jafarile kätte maksta. Need süžee osad sarnanevad Alexandre Dumas' romaanile „Krahv Monte Cristo“, milles omakorda leidub mitmeid viiteid „Tuhandele ja ühele ööle“.

„007: Igavene homme“ (*Tomorrow Never Dies*, 1997, rež. Roger Spottiswoode)

Kui mitte arvestada tavapäraseid tegelasi nagu James Bond, Q, M ja Miss Moneypenny, on see esimene Bondi film, milles ei ole ühtegi viidet Ian Flemingi elule või loomingule.

Üht võitlusseeni filmides tabas kaskadööri kiiver Pierce Brosnanit näkku ning ta vajab ühel näopoolel kaheksat ömblust. Seetõttu näidatakse teda mitmes stseenis vaid ühelt küljelt.

Henry Gupta tegelaskuju mänginud Ricky Jay oli ühtlasi tunnustatud mustkunstnik. Sealjuures palgati ta päriselus CIA agentidele käeosavust õpetama, et võimaldada neil märkamatu omavahel esemeid ulatada, taskuvargusi teostada jne.

Filmi teise poole sündmused leiavad aset Vietnami, kuid kuna kohapeal filmimiseks siiski luba ei saadud, toimusid võtted Vietnami asemel Tais ning Bangkok asendas Saigoni linna.

„Herakles“ (*Hercules*, 1997, rež. Ron Clements, John Musker)

Disney lootis „Heraklesega“ publikule helgemat filmielamust pakkuda. Eelmised kaks Disney filmi „Pocahontas“ ja „Jumalaema kiriku kellamees“ olid kriitikute hinnangul liiga sünged ja käsitlesid tõsisemaid teemasid.

Kreeka mütoloogias on üheksa muusat, filmis on esindatud neist viis: eepilise luule muusa Kalliope, ajaloo muusa Kleio, tragöödia muusa Melpomene, tantsu muusa Terpsichore ja komöödia muusa Thaleia.

Heraklese sündi ja lapsendamist käsitledes ei jää film müüdile truuks, vaid peegeldab lugu Oidipusest. Oidipus hüljati mäejalamil, kus lapse leidis kohalik talumees, kes ta oma peres üles kasvas. Filmis leitakse Herakles sarnasest paigast ning tema kasuvanemaid kujutatakse samuti talupidajatena.

„Gladiator“ (*Gladiator*, 2000, rež. Ridley Scott)

Filmivõtted toimusid peamiselt Marokos ning Maltal, kuhu muuhulgas ehitati tõetruult üks kolmandik Kolosseumist, ülejäänud loodi eriefektidega järeltootmises.

Levinud valearusaama kohaselt näitas Rooma valitseja püstist põialt gladiaatorile armu andes ning alla suunatud põialt gladiaatorit surma mõistes. Tegelikult tähendas püstine põial mõõgavõitlust, alla suunatud põial tähendas, et relvi ei tõsteta. Filmis otsustati publiku segaduse vältimiseks ajaloolist tõde mitte järgida.

Võitlusstseenide filmimise käigus vigastas Russel Crowe oma Achilleuse kõõlust, murdis labajala luu, sai mõra puusa ning ei tundnud ühe mõõgavõitluse tagajärjel kaks aastat oma paremat nimetissõrme.

„Moulin Rouge!“ (2001, rež. Baz Luhrmann)

Filmi süžeesse on kaasatud motiive Giacomo Puccini ooperist „Boheem“, kus noor boheemlasest kirjanik armub raskesti haigesse neiusse, Giuseppe Verdi ooperist „La traviata“, kus kurtisaan kogeb tõelist, ülevat armastust, ning Jacques Offenbachi kreeka mütoloogial põhinevast operetist „Orpheus põrgus“, kus Orpheus suundub allmaailma oma armastatud Euridyket päästma.

Filmi võtteperiood kestis 192 päeva. 18 näitlejat ja 70 tantsijat kasutasid kokku umbes 400 kostüümi. Lisaks oli filmis üle 300 eriefektidega kaadri, seal hulgas digitaalselt loodud Pariisi linnavaated, mis filmi linastumise hetkeks olid kaks kõige pikemat eriefektidega kaadrit.

Algselt kirjutas David Baerwald laulu „Come What May“ Luhrmanni 1996. aasta filmi „Romeo + Julia“ jaoks, ent toona seda ei kasutatud. Ehkki tegu on filmi ainsa algupärase lauluga, ei kvalifitseerunud lugu sel põhjusel parima laulu Oscarile.

„Kariibi mere piraadid: Musta pärli needus“ (*Pirates of the Caribbean: The Curse of the Black Pearl*, 2003, rež. Gore Verbinski)

Filmi algne pealkiri oli „Kariibi mere piraadid“. Alapealkiri „Musta pärli needus“ lisandus mõned kuud enne esilinastust, juhaks kui film saavutab piisava edu, et sellele võiks järjed teha. Režissöör ei sallinud uut pealkirja, kuna laeva „Must pärl“ asemel on filmis neetud hoopis asteekide kuld.

Filmivõtete eel piraatide hiilgeaja kohta lugedes mõistis Johnny Depp, et 18. sajandil

olid piraadid staatusest justkui rokkstaarid. Seetõttu lõi ta Jack Sparrow' rolli suuresti oma sõbra Keith Richardsi põhjal, kuigi on intervjuudes rõhutanud, et tegu pole Richardsi otsese jälgendamisega.

Ühelt Kariibide öiselt võttelt naastes sõitis Keira Knightley paat karile ja vajus vee alla. Kõik paadil viibinud päästeti, kuid edaspidi filmiti saarel toimuvaid öiseid stseene päris asupaiga asemel studios.

„Maaailma suurim showmees“ (*The Greatest Showman*, 2017, rež. Michael Gracey)

Filmis kõlavad 11 originaallaulu, autoriteks Benj Pasek ja Justin Paul, kes võitsid filmile „La La Land: California unistused“ kirjutatud muusika eest Oscari. Filmi „Maaailma suurim showmees“ muusikaline stiil sarnanes pigem nüüdisaegsele popmuusikale ega püüdnud peegeldada 19. sajandi algust, mil filmi sündmustik aset leiab.

Filmis kujutatakse Barnum & Bailey tsirkuse asutajat Phineas Taylor Barnumit kui rasside võrdõiguslikkuse eeskõnelejat, kuid ajaloolise isikuna olid Barnumi hoiakud vastakamad. Üks tema esimesi tõmbenumbreid oli afroameeriklasest ori, keda ta reklaamis kui „George Washingtoni põetajat“. Sellegipoolest oli ta hiljem poliitikukarjääri tehes tulihingeliselt orjapidamise keelustamise poolt.

Kasutatud materjalid: Internet Movie Database, American Film Institute Catalog, Eesti Filmi Andmebaas jm.

Martin Sildos on alates 2014.

aastast Vanemuise teatri dirigent, ühtlasi Tallinna Ülikooli Sümfooniaorkestri peadirigent ja muusika-juht ning Corelli Barokkorkestri dirigent. Ta on dirigeerinud mitmeid sümfooniaorkestreid nagu Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Üle-Eestiline Noorte Sümfooniaorkester ja Kammerorkester, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Sümfooniaorkester jt. Sildos on töötanud mitmete kooridega nagu Eesti Rahvusmeeskoor, Revalia Kammermeeskoor ja Nargen Festivali koor. Aastatel 2015–2021 juhatas ta igaaastaseid Vanemuise „Memory“ muusikalikontserte. 2015. aastal oli Sildos Neeme Järvi assistent ERSOs kavaga „Legendaarne – Eesti Heliloojate Liit 90“. Sildose repertuaaris on muuhulgas ooperid „Cyrano de Bergerac“, „Don Giovanni“, „Carmen“ ja „Madama Butterfly“ ning balletid „Pähklipureja“, „Tulilind/Šahrazad“ ja „Luikede järv“. Suurematest muusikalidest on Sildos välja toonud „Operifantoomi“, „Hüljatud“ ning „Sweeney Toddi“ (Vanemuine), Eesti oma muusikalidest Rannapi rokkooperi „Nurjatu saar“ (Saaremaa ooperipäevad) ning Pajusaare „Lotte Unenäomaailmas“ (Vanemuine). Sildose debüüt laulupeodirigendina oli 2017. aastal XII noorte laulu- ja tantsupeol „Mina jään“, laulupeo heliloojana debüteeris 2023. aastal XIII noorte laulu- ja tantsupeol „Püha on maa“.

Vanemuise sümfooniaorkestri koosseis

Orkestri kontsertmeister Kristel Eeroja-Põldoja

I viiul Andri Annus**, Susann-Elisabeth Kisla**, Mari-Liis Urb, Laura Kuusma, Eva Aarnis, Sanita Salmane, Vitalij Regensperger, Marta Mutso, Anne Vellomäe

II viiul Anna Samsonova*, Vlad Câmpean**, Sirli Laanesaar, Myroslava Bukata, Žanna Toptši, Hille Niilisk-Rees, Juan Jose Restrepo Duarte, Triinu Raudver

Viola Kadri Rehema*, Svetlana Nukka**, Hanno-Mait Maadra, Ance Lipste, Daria Motovilova, Tiina Enniko

Tšello Lauri Sõõro*, Camillo Cabassi**, Heli Ilumets, Olga Raudonen, Marina Peleševa, Ernests Cirulis

Kontrabass Linda Viller*, Hanna-Ingrid Nurm*, Aivar Eimra**, Jaanus Roosileht, Rena Selliov

Flööd Kerstin Laanemets*, Marion Strandberg**, Heili Mägi

Oboe Anna Šulitšenko*, Anastasiia Cherniak**, Maimu Kaarde

Klarnet Margus Vahemets*, Tõnu Kalm**, Heimo Hodanjonok

Fagott Kulvo Tamra*, Johanna Tuvi**, Stefan Heinrich Kerstan

Trompet Priit Rusalepp*, Marti Suvi**, Viljar Lang, Karl Vakker

Metsasarv Kreete Jacob*, Zhaohang Hu, Kristiina Luik, Richard Tamra, Chloe Matthews

Tromboon Kait Tiitso*, Rain Kotov, Aivo Koddanipork

Tuuba Andoni Monux Ugalde

Löökriistad Adam Jeffrey*, Alessandro Beco**, Ilmar Varjun, Jorge Renes

Orkestri lavameistrid Kalev Helmoja, Erik Ivar Haav

* orkestri pillirühma kontsertmeister

** orkestri pillirühma abikontsertmeister

Kavalehe teostus:

Koostanud Kerttu Piliste

Kujundanud Katrin Leement

Fotod 2022. aasta galakontserdilt Pilleriin Kivisikk

Kontserdi videokujunduses kasutatakse katkendeid filmidest „Nimed marmortahvil“ (OÜ Taska Film), „Vallatud kurvid“ (Eesti Filmi Instituut), „Kevade“ (Eesti Filmi Instituut), „Sipsik“ (A Film Eesti OÜ), „Vanad ja kobedad saavad jalad alla“ (OÜ Ruudu Produktendid).

Emakeelne kultuur on hindamatu väärtus.

30. detsembril 2006 asutasime Vanemuise Fondi,
et hoida ja toetada Eesti teatrikunsti.
Lubame hea seista fondi käekäigu eest

Olga Aasav, Kalev Kase, Mart Avarmaa, Tartu linn

Vanemuise Fond on loodud teatri töötajate erialase arengu ja koolituse toetuseks. Fondi on võimalik teha annetusi:
SA Tartu Kultuurkapital / Swedbank IBAN: EE092200221011379347, SWIFT: HABAE2X /
SEB Pank IBAN: EE251010102052050006, SWIFT: EEUH22X
Märksõna: VANEMUISE FOND

Suur aitäh teile Vanemuise fondi poolt:

Olga Aasav, Andrus Ansip, Mart Avarmaa, Alar Kroodo,
Kalev Kase, Mati Kermas, Eero Timmermann,
Tartu linn, Vanemuise advendikontserdil annetajad

Teatri peatoetaja

Aasta toetaja

Koostööpartner

Suvekontserdi peatoetaja

Autopartner

Hotellipartner

Grimmipartner

KULTUURIMINISTEERIUM

Kanname elamusi

Kõige mõnusam aeg ootab

 TALLINK

ELAMUSTEKS LOODUD

TOYOTA COROLLA CROSS

Teatrielamuste toetaja
amservauto.ee

AMSERV
TOYOTA ON MEIE HING

MARTELL
COGNAC
FONDEE EN 1715

TÄHELEPANU! TEGEMIST ON ALKOHOLIGA.
ALKOHOL VÕIB KAHJUSTADA TEIE TERVIST.

ESTIKO ELAMUS

Pakume üheskoos enam

LYDIA
HOTEL

www.lydia.ee
Ülikooli 14, Tartu

DORPAT

www.dorpat.ee
Soola 6, Tartu

vanemuine.ee